

Sygn. akt II CNP 56/19

POSTANOWIENIE

Dnia 24 lutego 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 24 lutego 2021 r.

skargi P. Spółki Akcyjnej w B.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku

Sądu Okręgowego w G.

z dnia 22 marca 2019 r., sygn. akt V Ca (...), wydanego

w sprawie z powództwa P. Spółki Akcyjnej w B.

przeciwko J. J.

o zapłatę,

odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 22 marca 2019 r. Sąd Okręgowy w G. w sprawie z powództwa P. SA w B. przeciwko J. J. o zapłatę na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego w S. oddalił apelację.

Od powyższego wyroku Sądu Okręgowego w G. skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku wywiodła Powódka, zaskarżając wyrok w całości i zarzucając mu naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 385¹ § 1 zd. 2 k.c. w zw. z art. 58 § 3 k.c. oraz art. 36a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 1083 ze zm.) oraz art. 385² k.c. w zw. z art. 385¹ § 1 k.c.

Powódka wniosła o stwierdzenie, że wyrok Sądu Okręgowego w G. z 22 marca 2019 r. jest niezgodny art. 385¹ § 1 zd. 2 k.c. w zw. z art. 58 § 3 k.c. oraz art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim oraz art. 385² k.c. w zw. z art. 385¹ § 1 k.c. oraz o zasądzenie od Pozwanej na rzecz Powódki zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

Prokurator Generalny w stanowisku z 29 września 2020 r. wskazał, iż skarga w sprawie jest dopuszczalna, ale nie zasługuje na uwzględnienie w przypadku jej przyjęcia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nie zasługuje na przyjęcie z uwagi na jej oczywistą bezzasadność. Niezgodnym z prawem w rozumieniu art. 424¹ § 1 k.p.c. w zw. z art. 417¹ § 2 k.c. jest wyłącznie orzeczenie, którego nieprawidłowość uznać należy za rażącą, mającą charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty (zob. w szczególności postanowienia Sądu Najwyższego z: 19 kwietnia 2018 r., sygn. akt V CNP 50/17, niepublikowane, 26 kwietnia 2018 r., sygn. akt IV CNP 53/17, niepublikowane). W rozumieniu powyższych przepisów orzeczenie niezgodne z prawem powinno być sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć bądź wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa (zob. wyroki Sądu

Najwyższego: z 31 marca 2006 r., sygn. akt IV CNP 25/05, OSNC 2007, z. 1, poz. 17; 7 lipca 2006 r., sygn. akt I CNP 33/06, OSNC 2007, z. 2, poz. 35; z 3 czerwca 2009 r., sygn. akt IV CNP 18/09, niepublikowane; postanowienie Sądu Najwyższego z 19 kwietnia 2018 r., sygn. akt V CNP 50/17, niepublikowane). Podstawą uwzględnienia skargi jest stwierdzona wadliwość orzeczenia, która ma charakter zasadniczy i ewidentny. Bezprawność judykacyjną w rozumieniu art. 424¹ § 1 k.p.c., należy rozumieć w sposób autonomiczny i wąski, z uwzględnieniem specyfiki sądowego stosowania prawa, istoty władzy sądowniczej i niezawisłości sędziowskiej (zob. wyroki Sądu Najwyższego z: 17 maja 2006 r., sygn. akt I CNP 14/06, niepublikowane; 28 marca 2007 r., sygn. akt II CNP 124/06, niepublikowane; 3 czerwca 2009 r., sygn. akt IV CNP 116/08, niepublikowane; 19 kwietnia 2018 r., sygn. akt V CNP 50/17, niepublikowane). Oczywiście bezzasadna jest skarga, której zarzuty nie wskazują na opisane wyżej, kwalifikowane naruszenie prawa. Oczywista bezzasadność skargi, jako kryterium dozwolonego wyłączenia, zachodzi wówczas, gdy już *a limine* widoczne jest, iż powołane podstawy skargi nie zasługują na uwzględnienie albo nie mogły mieć wpływu na rozstrzygnięcie sprawy. Nie ma zatem potrzeby prowadzenia szerokiej analizy prawnej i dokonywania pogłębionego badania trafności zaskarżonego orzeczenia, w odniesieniu do zastosowania prawa i jego wykładni (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 6 kwietnia 2018 r., sygn. akt III CNP 30/17, niepublikowane). Skarga powinna być ponadto oceniana w powiązaniu z jej celem, tj. uzyskaniem przez skarżącego odszkodowania od Skarbu Państwa z tytułu wydania niezgodnego z prawem orzeczenia sądu (art. 417¹ § 2 k.c.). Sąd Najwyższy, na podstawie treści skargi, zyskuje przeświadczenie, że w razie przyjęcia do rozpoznania skarga i tak nie zostałaby uwzględniona (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 26 sierpnia 2008 r., sygn. akt III BP 3/08, niepublikowane, 6 lutego 2009 r., sygn. akt I BP 19/08, niepublikowane).

Wywód prawny Skarżącej powinien zawierać argumenty przekonujące o tym, że zaskarżone orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami

rozstrzygnięć (dyskrecjonalności) albo że zostało wydane w wyniku błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa.

Skarga Powódki w niniejszej sprawie obejmuje zarzut, iż Sąd Okręgowy podtrzymując stanowisko Sądu Rejonowego uznał abuzywność postanowień umownych wprowadzających wynagrodzenie prowizyjne oraz wynagrodzenie z tytułu świadczeń w ramach stosunku zobowiązaniowego tzw. „Twojego Pakietu”. Skarżąca wskazała, że skoro ustawodawca dopuścił możliwość ustalenia pozaodsetkowych kosztów kredytu i wskazał limit tych kosztów, to wszelkie koszty mieszczące się w powyższym limicie nie mogą zostać uznane za nadmierne w stopniu świadczącym o ich sprzeczności z zasadami współżycia społecznego.

Zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c., postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Przepis ten odwołuje się do kategorii pojęciowej „dobrych obyczajów” oraz „rażącego naruszenia interesu” i stanowi unormowanie implementujące postanowienia dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz.U. L 95 z 21 kwietnia 1993, s. 29-34), której zasadniczym celem jest zapewnienie ochrony konsumentów (art. 3 ust. 1 tejże). Wskazuje to na konieczność dokonania każdorazowo oceny okoliczności sprawy przez Sąd orzekający, a z uwagi na posłużenie się przez prawodawcę zwrotami niedookreślonymi ocena ta nie podlega precyzyjnym kryteriom i powinna być dokonywana ad casum. Art. 385¹ § 1 k.c. nie pozwala na dowolność oceny, jednak w takim przypadku od Skarżącego wymagane jest wykazanie, iż zastosowanie tego przepisu przez Sąd odwoławczy nastąpiło z przekroczeniem zasad logicznego rozumowania oraz w sposób nieuprawniony, nieuzasadniony i wypełnia kryteria niezbędne do kwalifikacji koniecznej dla uznania zasadności przyjęcia skargi do rozpoznania.

Powódka w skardze odwołuje się do orzeczeń innych sądów, które uwzględniły okoliczność, że dla ustalenia braku abuzywności wystarczy brak przekroczenia kwoty określonej jako maksymalne pozaodstkowe koszty kredytu (MPKK). Wskazano, iż jest to orzecznictwo, które aktualnie przeważa. Nie można jednak tracić z pola widzenia faktu, iż samo wskazanie rozbieżności w orzecznictwie lub powołanie się na odmiennie rozstrzygnięcia sądów w innych sprawach nie może stanowić wystarczającej podstawy do uznania, iż kwestionowane przez skarżącego orzeczenie zostało wydane niezgodnie z prawem w rozumieniu art. 424¹ i nast. k.p.c. W niniejszej sprawie wypada przypomnieć, że zgodnie z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 3 września 2020 r. w sprawie C-84/19, warunek umowy dotyczący pozaodsetkowych kosztów kredytu, który określa ten koszt poniżej ustawowego pułapu i który przenosi na konsumenta koszty działalności gospodarczej kredytodawcy, może powodować znaczącą nierównowagę wynikających z umowy praw i obowiązków stron ze szkodą dla konsumenta, gdy obciąża konsumenta kosztami nieproporcjonalnymi w stosunku do świadczeń i do kwoty otrzymanego kredytu, czego ustalenie należy do sądu. W zakresie zarzutu naruszenia art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim wskazać również należy, że okoliczność, iż dane postanowienie umowne mieści się co do zasady w granicach określonych ustawą, nie wyłącza uznania go za niedozwolone w stosunku z konsumentem (zob. wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 21 stycznia 2015 r. w połączonych sprawach C-482/13, C-484/13, C-485/13 i C-487/13).

Do Sądu odwoławczego w niniejszej sprawie należała ocena w zakresie ustalenia tego, czy świadczenie uzyskane przez konsumenta odpowiadało żądaniu wszystkich świadczeń od przedsiębiorcy. Sąd ten uznał, iż sprzeczne z dobrymi obyczajami kwalifikowane były postanowienia, które zmierzały do naruszenia równorzędności stron stosunku prawnego, nierównomiernie rozkładając uprawnienia i obowiązki między partnerami umowy (zob. też wyroki Sądu Najwyższego z: 28 września 2018 r., I CSK 179/18, OSNC 2019, z. 7-8, poz. 84; 27 lutego 2019 r., II CSK 19/18, niepublikowane; 4 kwietnia 2019 r., III CSK 159/17, Orzecznictwo Sądów Polskich 2019, z. 12, poz. 115; 7 listopada 2019 r., IV CSK

13/19; 27 listopada 2019 r., II CSK 483/18, Orzecznictwo Sądów Polskich 2021, z. 2, poz. 7).

Reasumując, nie sposób uznać, aby w toku rozpoznawania sprawy i orzekania doszło do uchybień, które byłyby ewidentne lub rażące. Skarżąca podejmuje polemikę z ustaleniami i wnioskami Sądu *ad quem*, nie podnosząc zarzutów, które mogłyby być podstawą do rozważań, czy orzeczenie Sądu Okręgowego w G. z 22 marca 2019 r. jest niezgodne z prawem.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 424⁹ k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.